

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2011. május 13.

**KÖZGAZDASÁGI
ALAPISMERETEK
(ÜZLETI GAZDASÁGTAN)**

**KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA**

2011. május 13. 8:00

Az írásbeli vizsga időtartama: 180 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

Fontos tudnivalók

Kedves Érettségiző!

A munka megkezdése előtt javasoljuk, nézze át a teljes feladatsort!
Ügyeljen a feladatok és kérdések figyelmes olvasására és pontos értelmezésére!

A teszt jellegű, illetve választásos feladatok megoldásakor gondolja át alaposan válaszát!
A könyvelési feladatok kidolgozásakor használja szükség szerint a mellékelt számlatükört!

Munkájához nem programozható zsebszámológépet és vonalzót használhat.

A megoldás során tiszta, rendezett külalakkal dolgozzon, szabályosan javítsa esetleges hibáit!

A megoldások kidolgozását az erre a célra kijelölt helyen végezze!
Készítsen áttekinthető mellékszámításokat!

Eredményes munkát és sikeres érettségi vizsgát kívánunk!

Választást, rövid választ igénylő feladatok

1. feladat

2 pont

Tegyen különbséget a szükséglet és az igény között!

2. feladat

5 pont

Jellemezze röviden az alábbi piacorientációban a megadott gazdasági szereplők jellemző magatartását!

- a) Termelési koncepció
Fogyasztó

Vállalat

- b) Értékesítési koncepció
Fogyasztó

Vállalat

3. feladat

3 pont

Nevezze meg, mely marketingstratégiára vonatkoznak az alábbi megfogalmazások!

- a) Piaci részesedésének agresszív növelésére törekvő vállalat.

Marketingstratégia:

- b) A stratégia lényege (vezérfonala) a specializálódás.

Marketingstratégia:

- c) A legnagyobb piaci részesedéssel rendelkező domináns vállalatok.

Marketingstratégia:

4. feladat

5 pont

Sorolja fel a pénz funkcióit!

.....
.....
.....
.....
.....

5. feladat

5 pont

Írja a kipontozott vonalra a meghatározásokhoz tartozó fogalmakat!

- a) A a vállalat rövid távú fizetőképessége, amely biztosítja a vállalat pénzügyi kötelezettségeinek határidőben történő teljesítését.
- b) A meghatározott lejáratra, pénzügyintézetől visszafizetési kötelezettséggel kapott pénz.
- c) A támogatás a központi költségvetésből bizonyos pénzügyösszeg kiutalását jelenti.
- d) A az a nap, amelyen a fizetést megtörténeknak tekintik.
- e) kibocsátója felszólít egy másik természetes vagy jogi személyt, hogy a váltón feltüntetett összeget meghatározott időben és helyen a kedvezményezett részére fizesse meg.

6. feladat

6 pont

Egy kft. dolgozóinak adatai (fő)

Életkor (év)	Létszám		
20 – 30	15		
31 – 40	25		
41 – 50	15		
51 – 60	10		
Összesen	65		

- a) **Nevezze meg a táblában szereplő statisztikai sor fajtáját, keletkezési módját!**

.....

- b) **Egészítse ki a statisztikai sort egy minőségi ismérv két lehetséges változatának fejrovatba történő beírásával! A táblázatot tetszőleges adattartalommal tegye teljessé!**

- c) **Határozza meg a kapott tábla típusát!**

.....

- d) **Jelölje ki a 31–40 éves korcsoport arányának számítási módját és nevezze meg az alkalmazott mutatószámot!**

Számítás kijelölése:

Mutatószám megnevezése:

7. feladat

5 pont

- a) **Írja le a költség fogalmát!**

- b) **Nevezze meg a felsorolt költségekhez tartozó költségcsoportosítási szempontokat!**

..... szerint: anyagköltség, bérköltség, értékcsökkenési leírás.

..... szerint: közvetlen anyagköltség, közvetett bérköltség.

..... szerint: állandó költség, arányosan változó költség.

- c) **Fejezze be az alábbi mondatot!**

Az amortizáció költségkenti elszámolása az
(Ide a megnevezést írja!)

8. feladat

5 pont

Egy vállalkozás alapanyagkészletéről ismert adatok

Időpont	Gazdasági esemény	Mennyiség (kg)	Egységár (Ft/kg)
Április 1.	Nyitókészlet	200	2 000
Április 12.	Beszerezés	500	2 200
Április 15.	Visszaküldés	40	..
Április 26.	Beszerezés	800	2 400
Április 28.	Minőségi engedmény		5%
Április 30.	Felhasználás	1000	

A vállalkozás az alapanyag felhasználásának értékét FIFO eljárással állapítja meg.

Jelölje ki az áprilisi anyagköltség kiszámításának módját!
(A számítást nem kell elvégeznie.)

9. feladat

4 pont

Állapítsa meg az alábbi információk alapján a rövid lejáratú kötelezettségek mérlegsor értékét!

Tárgyi eszközök 12 000 000 Ft, tartós lekötésű bankbetét 1 000 000 Ft, beruházási hitel 5 800 000 Ft, államkötvények 2 500 000 Ft, szállítók 2 200 000 Ft, beruházások 1 500 000 Ft, forgóeszköz hitel 500 000 Ft, készletek 2 500 000 Ft, készpénz 60 000 Ft, bértartozás 2 100 000 Ft, követelések 3 100 000 Ft, bankszámlapénz 12 500 000 Ft, szoftverek 4 200 000 Ft, adótartozás 400 000 Ft.

10. feladat

10 pont

Vállalkozásunk anyagot vásárolt a Mézes Kft-től, a kapott számla végösszege 6 000 000 Ft. A vizsgált időszakban az Édes Bt-nek eladott késztermékek nettó árbevétele 8 000 000 Ft volt. A vásárolt anyag és az értékesített késztermék is áfaköteles, az áfakulcs mindkét esetben 25%.

- a) **Helyezze el partnereinket a folyószámla nyilvántartásokban!**
Nevezze meg, ki szerepel a Szállító folyószámla nyilvántartásban!

..... vállalkozás

- b) **Soroljon fel a folyószámla nyilvántartásokból legalább 3 elengedhetetlen információt, a partnerazonosítókon kívül!**

- c) **Számítsa ki a két gazdasági esemény forgalma után keletkezett általános forgalmi adó befizetési kötelezettség vagy visszaigénylés összegét!**

Fizetendő adó.....

Levonható adó.....

Elszámolandó adó..... (Előjelét is írja le!)

- d) **Húzza alá az általános forgalmi adót jellemző tulajdonságokat!**

közvetlen jövedelemadó típusú	közvetett értéknövekedési típusú	önbevallású	kivetéses vagyonadó típusú

Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok

1. feladat

10 pont

Válassza ki és töltsse ki a megfelelő bizonylatokat az alábbi feladat pénzügyi műveleteihez!

A Mozaik Kft. (1111 Budapest, Tulipán u. 111., bankszámlaszám: OTP 11730132–13202134-02560042) bérfizetési jegyzékéből két dolgozóra vonatkozóan az alábbi adatokat ismerjük:

- Szép Hella (szem. ig. sz: 400400 HA, lakcíme: Budapest, Széles u. 12.)
Április havi bruttó bére 190 000 Ft, levonások járulékokra 29 450 Ft, személyi jövedelemadó előlegre 32 300 Ft, egyéb levonás 3 250 Ft.
- Molnár Máté árpilisi bruttó bére 220 000 Ft, levonások járulékokra 34 100 Ft, személyi jövedelemadó előlegre 37 400 Ft, egyéb levonás 2 000 Ft.
(Lakcíme: Budapest, Liliom u. 20., bankszámlaszáma: Erste, 11625824-05020001-40000006).

Szép Hella bérét készpénzben veszi fel, Molnár Máté bérét a bankszámlájára utalják át.

A bérfizetés és átutalás napja május 3.

A vállalkozás pénztárosa Szabó Szofi. A bankszámla felett Nagy Tibor ügyvezető rendelkezik.

Kérjük, hogy az alábbi összeget bankszámlánk terhére átutalni sziveskedjék.

Az átutaló aláírása (a banknál bejelentett módon)		A megbízás kelte		Az átutaló számláját vezető bank neve és székhelye	
Az átutaló neve és székhelye					
Az átutaló számlaszáma					
A jogosult neve és székhelye					
(folytatás)		VIBER		Összeg (forintra kerekítve)	
				Ft	
A jogosult számlaszáma					
Értéknap		Bizonylatszám		Átutaló országkódja	
				Jogcímkód	
				Jogosult országkódja	
Jel Közlemény (Ha ez a sor hivatkozási számot tartalmaz, kérjük, írjon „X”-et a sor legelső kockájába.)					
X					
Közlemény					

PF. 1/B – 1. lap – Pátria Nyomda Rt. – Telefon: 463-0440 Fax: 463-0450

<93>

Átutalási megbízás

Kérjük, hogy a fenti sávra ne írjon és ne bélyegezen!

Kiadási pénztárbizonylat Sorszám: **M 1952477**

bonyolító helye _____

Kiállító:	Pénztár fizessen az alábbiak szerint		Kelt:		
	-nak				
Ellenőr:	Ft, azaz forintot				
	Késpénz- forgalmi jogcím	Könyvelési számlaszám	Szöveg	Összeg Ft	
Utaltató:					
Könyvelő:					
Pénztáros:					
	Melléklet: db	Az összeg átvevőjének aláírása, személyi igazolvány száma			

B. 318-103/V. r. sz. – (D 4350) – Gyártja és forgalmazza: Pátria Nyomda Zrt. 1117 Budapest, Hartyáni János út 7. Telefon: 463-0440 Fax: 463-0450 PM által ajánlott

2. feladat

10 pont

Egy vállalkozás adatai valamely év negyedik negyedében

Megnevezés	Forgalom (Ft)	Árukészlet (Ft) /Hó utolsó napján/
Október	14 000 000	4 600 000
November	17 000 000	4 100 000
December	20 000 000	2 000 000

Kiegészítő információ: Az árukészlet október 1-jén 3 400 ezer Ft volt.

Végezze el az alább megnevezett számításokat!

A kipontozott helyre írja le az alkalmazott statisztikai mutatószám nevét és a kapott eredményt!

(A számításokat 4 tizedes pontosságig végezze, a százalékos eredményeket egy tizedes pontosságra kerekítve adja meg! Ne feledkezzen meg a mértékegységek jelöléséről sem!)

a) **Számítsa ki a negyedik negyedévre az átlagos havi forgalmat!**

Statisztikai mutató neve: Eredmény

Mellékszámítás:

b) Állapítsa meg az átlagos havi árukészlet értékét a negyedévre!

Statisztikai mutató neve: Eredmény

Mellékszámítás:

c) Határozza meg az árukészlet alakulását október 1-jéről december 31-re!

Statisztikai mutató neve: Eredmény

Mellékszámítás:

d) Vizsgálja meg, hogyan alakult a forgalom hónapról hónapra!

Statisztikai mutató neve: Eredmények:

.....

Mellékszámítás:

3. feladat

8 pont

Egy vállalkozás két tárgyi eszközéről az alábbi adatok ismertek:

1. sz.: Termelési célú gépsor beszerzésének gazdasági eseményei:

(Az áfa minden esetben 25%.)

- Július 1-jén a gép számla szerinti beszerzési értéke 4 500 000 Ft + 25% áfa.
- A gép fuvardíjáról kapott készpénzes számla végösszege 250 000 Ft.
- A gép beszerelését és üzembe helyezését a vállalkozás saját szakembereivel végeztette el, a tevékenységre elszámolt költségek összege 500 000 Ft.
- A beruházáshoz felvett hitel tárgyévi kamata 150 000 Ft, ebből 50 000 Ft aktiválásig számolható el.
- A beruházás beüzemelésének költsége 200 000 Ft.
- A folyamatos és zavartalan üzemelés érdekében az állandó karbantartás várhatóan 40 000 Ft/hó költséggel jár.
- A beruházást tárgyévi szeptember 1-jén helyezte üzembe a vállalkozás.

Számítsa ki a tárgyi eszköz bekerülési értékét!

2. sz.: Termelő gép adatai: szeptember 1-jén aktivált bekerülési értéke 5 450 000 Ft, a tervezett elhasználódási idő 8 év. Tervezett maradványértéke 458 000 Ft, lineáris leírást alkalmaznak.

Határozza meg a gép mérlegértékét (nettó értékét) az alábbi időpontokban!

▪ **Az aktiválás évében december 31-i fordulónapon:**

▪ **A következő év december 31-i fordulónapon:**

4. feladat

7 pont

Számítsa ki az alábbi adatok alapján a vállalkozás szokásos vállalkozói eredményét „A” típusú összköltség eljárással! Használja az alább megadott munkatáblát!

Értékesített késztermékek 4 500 db, az eladási ár 25%-os áfával 20 000 Ft/db, a félkész termék eladásának nettó árbevétele 2 000 000 Ft volt.

Pénzügyi ráfordítások	3 500 000 Ft
Összes költség	51 000 000 Ft
Pénzügyi bevételek	4 000 000 Ft
Egyéb bevételek	9 800 000 Ft
Rendkívüli bevételek	2 100 000 Ft
Rendkívüli ráfordítások	2 900 000 Ft
Egyéb ráfordítások	5 400 000 Ft

Saját termelésű készletek adatai (Ft):

Megnevezés	Nyitóállomány	Záróállomány
Késztermékek	1 000 000	1 200 000
Félkész termékek	1 400 000	400 000
Befejezetlen termelés	500 000	800 000

Az eredmény kiszámításának munkatáblája:

Eredménykimutatás sorai	E Ft
Értékesítés nettó árbevétele	
Aktivált saját teljesítmények értéke	
Egyéb bevételek	
Összes költség	
Egyéb ráfordítások	
Üzemi (üzleti) eredmény	
Pénzügyi műveletek bevételei	
Pénzügyi műveletek ráfordításai	
Pénzügyi műveletek eredménye	
Szokásos vállalkozói eredmény	

Mellékszámítások kijelölése:

5. feladat

15 pont

Könyvelje le az alábbi gazdasági eseményeket, a kiemelt számlák nyitóegyenlegeinek figyelembevételével!

231. Befejezetlen termelés	200 000 Ft
471. Jövedelem-elszámolási szla.	4 800 000 Ft

Gazdasági események

1. Befejezetlen termelés visszavezetése.
2. Alapanyag vásárlás fuvardíja a kapott számla szerint 100 000 Ft, + 25% áfa.
3. Bankérintés a bértartozás átutalásáról.
4. Termelési célra berendezést vásároltak, számla szerinti végösszege 12 500 000 Ft. (Az áfa összege 2 500 000 Ft.)
5. Elkészült termékek raktárra vétele önköltségen 9 000 000 Ft.
6. A vásárolt berendezést üzembehelyezték, aktiválás.
7. Pénzbefizetés a bankszámlára 200 000 Ft, a pénztárbizonylat szerint.
8. Az időszak alapanyag felhasználása 3 000 000 Ft.
9. Az időszak során a berendezések elszámolt értékcsökkenési leírása 800 000 Ft.
10. Megérkezett a bank jóváírási értesítése a pénzbefizetésről.
11. Késztermékeladás: eladási áron 8 000 000 Ft + 25% áfa, önköltségen 6 000 000 Ft.
12. Bankérintés: a vevőkkel szembeni követelés befolyt.

Vegyes napló.

Sor- szám	T szá. száma	Tartozik számla neve	K szá. száma	Követel számla neve	Szöveg	Tartozik összeg	Követel összeg

Számlatükör

1. Befektetett eszközök

- 11. Immateriális javak
- 12-15. Tárgyi eszközök
- 12. Ingatlanok
- 123. Épületek
- 129. Ingatlanok terv szerinti értékcsökkenése
- 13. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 131. Műszaki berendezések, gépek, járművek
- 139. Műszaki berendezések, gépek, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 14. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek
- 149. Egyéb berendezések, felszerelések, járművek terv szerinti értékcsökkenése
- 16. Beruházások, felújítások
- 161. Befejezetlen beruházások
- 17-19. Befektetett pénzügyi eszközök

2. Készletek

- 21. Anyagok
 - 211. Alapanyagok
- 22. Egyéb anyagok
- 23. Befejezetlen és félkész termékek
 - 231. Befejezetlen termelés
- 25. Késztermékek

3. Követelések, pénzügyi eszközök és aktív időbeli elhatárolások

- 31. Követelések áruszállításból, szolgáltatásból (Vevők)
- 32. Követelések kapcsolt vállalkozással szemben
- 33. Követelések egyéb részesedési viszonyban lévő vállalkozással szemben
- 34. Váltókövetelések
- 361. Munkavállalókkal szembeni követelések
- 37. Értékpapírok
- 38. Pénzeszközök
- 381. Pénztár
- 384. Elszámolási betét
- 389. Átvezetési számla

4. Források

- 41. Saját tőke
- 411. Jegyzett tőke
- 412. Tőketartalék
- 413. Eredménytartalék
- 419. Mérleg szerinti eredmény
- 42. Céltartalékok
- 43. Hátrasorolt kötelezettségek
- 44. Hosszú lejáratú kötelezettségek
- 444. Beruházási hitel
- 45-47. Rövid lejáratú kötelezettségek
- 452. Rövid lejáratú hitelek
- 454. Kötelezettségek áruszállításból, szolgáltatásból (Szállítók)
- 455. Beruházási szállítók

- 46. Adóelszámolások
- 461. Társasági adó elszámolása
- 462. Személyi jövedelemadó elszámolása
- 463. Költségvetési befizetési kötelezettségek
- 464. Költségvetési befizetési kötelezettségek teljesítése
- 466. Előzetesen felszámított általános forgalmi adó
- 467. Fizetendő általános forgalmi adó
- 468. Áfa pénzügyi elszámolása
- 471. Jövedelemelszámolás
- 473. Társadalombiztosítási kötelezettségek
- 479. Egyéb rövid lejáratú kötelezettségek
- 49. Rendezőszámlák
- 491. Nyitómérleg számla
- 492. Zárómérleg számla
- 493. Adózott eredmény elszámolása számla

5. Költségnemek

- 51. Anyagköltség
- 52. Igénybe vett szolgáltatások
- 53. Egyéb szolgáltatások
- 54. Bérköltség
- 55. Személyi egyéb kifizetések
- 56. Bérjárulékok
- 57. Értékcsökkenési leírás
- 581. Saját termelésű készletek állományváltozása

8. Értékesítés elszámolt önköltsége és ráfordítások

- 81. Anyagjellegű ráfordítások
- 82. Személyi jellegű ráfordítások
- 83. Értékcsökkenési leírás
- 86. Egyéb ráfordítások
- 87. Pénzügyi ráfordítások
- 88. Rendkívüli ráfordítások

9. Értékesítés árbevétele és bevételek

- 91-93. Értékesítés nettó árbevétele
- 96. Egyéb bevételek
- 97. Pénzügyi bevételek
- 98. Rendkívüli bevételek

Témakör	A feladat sorszáma	Maximális pontszám	Elért pontszám	A témakör maximális pontszáma	A témakör elért pontszáma
Választást, rövid választ igénylő feladatok	1.	2		50	
	2.	5			
	3.	3			
	4.	5			
	5.	5			
	6.	6			
	7.	5			
	8.	5			
	9.	4			
	10.	10			
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok	1.	10		50	
	2.	10			
	3.	8			
	4.	7			
	5.	15			
Az írásbeli vizsgarész pontszáma				100	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
Választást, rövid választ igénylő feladatok		
Számítást, bizonylatkitöltést, könyvviteli tételszerkesztést igénylő feladatok		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: